

=

=

=

=

=

=

bä=êçä=ÇÉä=bëí~Çç=ó=ÇÉä=èì àÉíç=Éä~ä~î âî áÉäÇ~=

=

=

=

=

=

=

~ëäçè=dÉä~íáçè=
j ~éá~âÉä~i~Ñì ÉâíÉ=

=

=

=

=

=

=

=

=

~ê~Å~èl~gì ääç=ÇÉ=OMMU=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

=

Àçàèrèi àè= ì à-è= NMMKMMM= àì Èí ~è= îáí áÉàÇ~è= ~à= ~¥çl= éóàç= é-è= ~ íÉàÇÉè= à= ÇÉã ~àÇ~ èì È= àã èçàÉ= Èà= ÀèÉÀãã áÉáíç= ÇÉ= à= èçÀã-ÁáóàK= mÈèç= à= èÉ-ääÇ-Ç= Èè= èì È= àçè= èÈèì áí-Ççè= ÇÉ= à= ÈáÈÁì Ááóà= Èá= àçè= úáíáã çè= ~¥çè= àç= Û= à= èáÇç= è= íáèN-ÁíçèàçèW= èÈ= Û= à= èÈèì ÈèáÇç= Á= èà= ÁáàÁÇ= ~¥çè= é-è= èèçÇì Ááè= NMMKMMM= î áí áÉàÇ= è= ËÛ= èí= OMMRFK=

ì ~è= Èáçèã È= ó= ÀèÉÁáÈáíÉ= èèÈèáóà= èì È= èèçÇì ÁÈ= à= àÉÁÈáÇ-Ç= ÇÉ= îáí áÉàÇ= è= ÓÈáÈè= àààì à Èè= ÁáÈè= èèçÁáÈã ~èl= Àçã ç= ááí ~èáçáÈè= ó= à= ÇÉáèáNáÁ= Ááóà= ÇÉ= àçè= ó= ~ àì ó= îì àáÈè= ÁáÈè= Á= èèáçèK= ì ~è= N= à ááá= è= Àçã= ÈèÁ= èçè= èÈÁì èèçè= èÈèì Èáí Èá= èì = Á= èÈáÁá= ÇÉ= îáí áÉàÇ= ÇÉ= Áì ~àèì áÈè= à ~àÈè= l= Àçã= Èá= ÀçãèáÓì áÉáíÉ= ÀèÉÁãã áÉáíç= àáÁçáíèçà= Çç= ÇÉ= àçè= Á= èèáçèl= Èá= ÇÉíÈèáçèç= ÇÉ= à= è= ó= ~ àì ó= èèÈÁ= èá= è= ÀçãÇáÁáçáÈè= ÇÉ= îáÇ= Èá= Èèí= è= óçá= èl= ó= Èá= Á= çè= ì èÁ= àçK= bèí= è= N= à ááá= è= Á= èÈÁÈá= ÇÉ= ÀçãÇáÁáã áÉáíçè= í= ÁááÁçèl= ó= à= è= ááèíáíì ÁáçáÈèl= èì È= ÇÉÁÈèí= à= íÉÁÈèáçl= àç= Û= à= ÇÉè= èèçää= Çç= ááèíèì à Èáíçè= è= è= ~Áçã é= ¥= è= ó= Û= èí= çèáÈáí= è= ÇÉÁì ~Ç= à ÈáíÉ= Èèí= ÈáÈèÓì= èçÁá= àl= à= èì È= íÈèÇ= ÇÉè= à ÈáíÉ= Áçáèíèì óÈK= ì çè= èÈè= Ççè= à= èíèÈè= ÇÉ= à= èçÁèÈò= l= à= ÇÉÁáááÇ= Çç= ááèíáíì Ááçá= à= ó= Èá= Á= àç= Á= èáí= à= èçÁá= àl= áá èáÇÉá= èèçÒèÈè= èK=

pà= ÁáÈá= àçè= Çá= ÓáóèíáÁçè= èÈèã áíÈá= èá= ááNáÁ= è= èçáííáÁ= è= éúÁááÁ= èl= èçÁç= èÈ= Û= ÁÈ= èá= àç= èÈ= ÈáÈí ~è Èá= ááí Èá= ÇÉ= ÀçãÇáÁáã áÉáíç= ÇÉ= à= èçÁá= Ááóàl= èá= àç= èÈ= ÁÈáíè= Èá= ÈèNì Èèòç= Èá= à= ÈÇì Á= Ááóà= ó= Èá= Èá= Nçèí= áÈÁáã áÈáíç= ÇÉ= à= è= ááèíáíì ÁáçáÈèl= é= è= èì È= ~Áçã é= ¥Èá= ~à= èì áÉíç= èçÁá= àl= Èá= èì È= íáÈáÈ= à= à= ÁÈÁÈáÇ= Ç= ÇÉ= à= ~í áí áÉàÇ= ~ó= à= ÈáÈèÓì= Èèèçáí= áÈ= ~è= ~Áçáèíèì áèá= K=

bèí~Çç= qçÇçèçÇÉèçèç= Áçã= éáÈè= ÇÉ= Á= èèç=

ì ~è= èèÈíÈáèíçáÈè= ÇÉá= bèí= Çç= ÇÉ= èÈèçáí Èè= Èá= èèçÁáÈã ~è= ÇÉ= à= ~í áí áÉàÇ= ~èçáì= í= à= íÈòl= ÛÈèÈáÁá= ÇÉ= ì à= ~ èçÁ= Ènáíçè= l= ÇÉ= ì à= ~ sÈáÈòì Èá= p= ì Çáí= l= Èá= Èá= àì áÇç= ÇÉ= à= è= ÁÈíÈò= è= ÇÉ= à= èçèíÒì Èèè= l= ì à= àì áÇç= Ááèçá= èl= ó= àì ÁÛçè= èÈÁì èèçè= èÈíèçáÈèçèK= qçÇç= Èèí= Á= Áá= èçl= èÈèç= ó= ~ àç= Èè= à= è= ~èK= ^ à= íè= í= è= ÇÉ= ÁçáÁÈÁáè= Ûçó= àçè= èèçÒè= à= ~è= ÇÉ= îáí áÉàÇ= ~ÇÉèÇÉ= à= ~ í áèáóà= èì èÈèáçè= ÇÉ= ÓçÁáÈèáçl= èÈ= Èèí= •= èèçÁì è= àçÇl= Áçã= àçèí= áÓá= l= à= ~áÇÉ= ~ÇÉá= bèí= Çç= èì È= íçÇç= àç= ÁçáÁáÁÈ= ó= èì È= íçÇç= àç= ÇÉÁáÇÈW= èì È= íçÇç= àç= èì ÈÇÈK= bèÈ= bèí= Çç= çã ááèçlÈáíÈ= èì È= èÈ= èèÈíÈáÇÉ= Ènáíçèçl= àç= ÈnáèíÈK= Kç= Èè= Èá= ÇÈèÈç= ÇÉá= bèí= Çç= Èá= èì È= Áì Èáí= l= Èè= Èá= ÇÉ= à= ÓÈáíÈl= Èá= ÈèíÈ= Á= èçl= àçè= èì È= Áçáèíèì óÈáK= èçó= à= è= èì È= àì áÁ= ÇÉÁÈã çè= ÇÉèÈáã ~èÁ= è= è= Èè= ~ àçèí= áÓá= l= ó= íÈè= ~à= bèí= Çç= Èá= ì à= ~ àì Èí ~è= Çáá Èáèáóàl= ì à= ~ à= è= èÈ= ááèí= ~ó= ÁÈèÁ= à= ~ ~à= Ááì Ç= Ç= àçl= Nì Èè= ~ÇÉ= Óè= àÇÉè= ÇáèÁì èèçè= áèèÈ= ááò= ÁáÈèK=

bá= èçá= Nì áÇ= à Èáí= à= ÇÉá= bèí= Çç= Èè= à= ~Áçáèíèì ÁÁáóà= ÇÉá= pì áÉíçl= ~èçó= Çç= ÇÉ= ÁçãÇáÁá áÉáíçl= èì È= èì ÈÇÉ= Áçáèíèì àè= Ççl= Çç= Áçã= ÛÈèè= à Èáí= è= ááèíáíì Ááçá= áÈèl= í= ÁááÁ= è= ó= à ~íÈèá= áÈè= èì È= áÈ= èÈèáí= á= çÁì é= è= Èá= Èèè= Ááç= ì èÁ= àç= èì È= áÈ= Èè= èèÈèí= Çç= ó= èì È= ÇÉÁÈ= ì íááò= è= Áçã= èÈèÈíçK= ` çáí Èèíáè= ~áÇÈèÈÇ= Ççè= èì È= èÈ= áá èá= áí= Èá= à= ~á= ìì è= áÈò= ~ì èÁ= á= ~Áçã= Èá= ÇÉèÈç= ÇÉ= Ènáèíáèl= Èá= ì à= èì áÉíç= ì èÁ= àçl= ~Áíçè= Èá= ì á= èáèíÈã ~è= ÇÉ= áÇÉ= èl= èèçÓÈÁíçè= ó= àçèã ~èl= èì È= áÈ= èÈèáí= á= Áçáèíèì àè= Ááì Ç= Ç= é= è= ~á= ó= Èá= ÁçáÈÁíáí çK= m= è= Èááç= Èá= bèí= Çç= ÇÉÁÈ= ÁçáÇÁ= èèÈ= ~à= èÈèì áÁç= ÇÉá= Ááì Ç= Ç= àçl= ÇÉá= èì áÉíçl= àç= Èá= èì áÉíç= ~à= èÈèì áÁç= ÇÉá= bèí= ÇçK=

pì áÉíç= ó= ÁçãÇáÁáã áÉáíç=

bá= sÈáÈòì Èá= l= Á= è= ÇÉ= à= ~á= áí= Ç= ÇÉ= à= è= îáí áÉàÇ= è= Û= à= èáÇç= ~ì íçÁçáèíèì áÇ= èK= Kç= áÈ= èì ÈÇç= ~à= bèí= Çç= à= è= èÈá ÈÇáç= èì È= ~ÇÉá= áí= èèÈ= ~èèÈ= á çl= áá áÉáíç= ÇÉ= ~ì íçÁçáèíèì ÁÁáóàl= ~áíÈè= èì È= íè= í= è= ÇÉ= ÇÉíÈáÈèáçl= èèçÁì è= àçÇç= à ÈíÈè= ~è= Èè= ÓÈáíÈ= Èá= Á= è= è= èì È= èÈè= •= á= íè= áèNçèã ~Ç= è= èçè= à= ~Nì Èèò= ~èçÁá= à= ÇÉ= àçè= èì È= Áçáèíèì óÈá= Èá= èÈáÇáÈáíÈèl= èì È= Û= ÁÈá= Á= è= è= ÇÉ= àì ÁÛçè= éáèçèl= èçÁèÈ= ì à= èì Èáç= èÈ= ~à= ÇÉ= íÈèèÈã çl= è= ó= ÇÉèááò= à Èáíçèl= ÇÉ= ááì îá= è= ó= N= áí= ~ÇÉ= ~ÁÁÈèçK= Ká= èáèì áÈè= ~Û= ó= Áóã ç= è= Á= è= ÇÉ= ~ááí= ~à= ~èÈáíÈ= Èá= Á= èç= ÇÉ= ì à= ~ Á= í= íèçèNÈl= ó= ~èì È= àçè= Á= èèáçè= èá= èá= ááNáÁ= Ááóà= àç= íáÈáÈá= Á= ááÈèK=

s= ~è= èÈÁáÈáÇç= Èá= èÈèNááì= Èá= ááèí= Çç= ÇÉ= íÈã ~è= ÇÉ= ááí ÈèíáÓ= Ááóà= ó= ÇÉ= ÇÉè= èèçääçl= Èá= à= ~ à ÈÇáÇ= ~Èá= èì È= èÈ= íè= áèáí= ~Èá= Á= à ááç= ÇÉ= à= ~í áÇ= ~ì èÁ= à= l= ÇÉ= à= ~= ÁÁáóà= ÇÉá= Ááì Ç= Ç= àç= ó= ÇÉ= à= ~ íáí áÉàÇ= ~ èçè= Û= ÁÈèK= ^ ááí= ÇÉÁÈ= Èèí= è= Èá= bèí= Ççl= í= ÁááÁ= à ÈáíÈl= Náá= à ÁáÈè= à ÈáíÈl=

-éçó-âÇÇl=ÇáèOáEáÇÇ-ó-Á-â-âáó-âÇÇ-âçè-EèNì Eèòçè-èì É-Û-ÁÉ-á-òÉáíÉl-ÁÇá-èì -áâ èì àèç-èì É= èèçÁì è-èçàì ÁàÇá-è-èì -èèçÁáÉ-â-ÇÉ-í-íí-áÉÇ-Ç-
=
bâ=Eéí-èÉèèÉÁíáí-í-á-íáí ÉéíáÓ-Ááóá=ÇÉÁÉè-ÇÉè-èèçáá-è-Éá-ÁçáÇÁáâ-áÉáíç-ÇÉá-Áì -á-ÇÉÁÉ= èÉéí-àèÉ= Éá-èì áÉíçl= Éá-Ááì Ç-Ç-âçl= ÁÇá= Éá-éçóç= èì É-á-è-áàèíáí ÁàÇáÉè-áÉ= èèçèçèÁàÇáÉáW- ÇáèÉÇçè-èèì áíÉÁíóááÁÇèl= Ééíéí Áíí è-áÉè= ó= ì èÁ-áíéíáÁÇèl= áçèá-íáí-è-í-ÁááÁ-èl-í-áÁÉè= íÉÁàçáóOáÇè- Éá-á-íÉèá-áÉè= ó= á ÉÁ-ááèá çè= ÇÉ= Áçáèíéí ÁÁáóáì= èèçíÉÁÁáóá-á ÁáÉáí-áì- -Áçá è-Ç-á-áÉáíç=í-ÁááÁÇ-ÇÉÁì -ÇÇl=ÉáÉá Éáíçè-èèÉÁçáèíéí áÇçè-ç=èèÉÑ-ÁéáÁ-ÇÇè-èì É-áÉ= èÉèáí-á-Û-ÁÉè-ÛÇÇ-èÉè-èÉOì èçè-ó-ÁçáÑçéí-ÁáÉèl=ÉáíéÉ=ÇíéçèK-
=
sáí-áÉÇ-ó-éçáííá-è-éúÁáá-è-
=
fáèáéíáç çè- Éá- èèçèì Ééí-è- èÉáè-í-è- ÇÉ= éçáííá-è- éúÁáá-è- ó=- ÇáèÁì íáÇ-è- áì ÁÛ-è- íÉÁÉèl- ÁÇá èì Ééí-è-éçè-íéÉè-í ÉéíáÉáíÉè-ééáÁáé-áÉèW-
=
mèáÉ èè-W " èÉÛ-Ááááí-Ááóá= ááíÉOè-á- ÇÉ= áçè- Á-èèáçè= éçÁèÉè= ì èÁ-áçè= ó= èì ÁéáOì áÉáíÉ= áÉO-ááó-Ááóá=ÇÉ-á-íÉáÉáÁá-ÇÉ-á-íáÉèè-í-Áçá=Éá-Ááá-ÇÉ=èÉÇí Ááè-á-íáÑè-ì èÁ-ááó-Ááóá=ó-á-í- íì ááÉè-ÁáááÇ-Çl-ó-á-Éáçè-è-èì éí-áÁá-áâ ÉáíÉ-á-í-ÁÁÉéáÁááÇ-Ç-ó-áçè-èÉéí-áÁçèOèK-
=
pÉOì áÇ-W " èÉÁì èÉè-Ááóá= ÇÉ= ì èÁ-ááó-ÁáçáÉè= èçèì á-èÉèl= íáí-áÉÇ-è- Éá- áçè- ÁÉáíéçè- íé-ÇáÁàÇá-áÉèl-è-è-ÇÉééáá áÇ-è-ó-á-Éáçè-á-áÉáíç-ÇÉá-áçá-á-áÉáíç-ó-èÉéí-áÁçè-éúÁááÇè-Éá-á-í- Ááì Ç-Ç-ÉñáéíÉáíÉOèK-
=
v= íÉÁÉèè-W " aÉè-èèçááç= -áíáÁáé-ÇÇ= ÇÉ= íáÉèè-è-Áçá=íáÑè-Ééíéí Áíí è-ó= èÉéí-áÁçè= ÁÇá ì á-áÉè- Á-éáÁçèl=Éá=çèÉè-ÁáçáÉè=ÇÉ=ì á-ÉèÁ-á-è-èì É=èÉèáí-í-Ñçèá ì á-è-èèçOè-á-è-ÇÉ=ÇÉè-èèçááç= ì èÁ-áç-ÇÉ=á-Éçá-áç-ó-á-èOç-éá-òçOèK-
=
fáí ÉéíáÓ-Ááóá-Éá-í-íí-áÉÇ-í-
=
í-í-íáí-áÉÇ-è-è-í-á-íÉá-í-ÇÉ= ááí ÉéíáÓ-Ááóá= ééáí-ááÉOá-ÇÇl= èçè-èì = Á-é-ÁáÇ-Ç-ÇÉ= íááÁì á-è- ÁçáçÁáâ-áÉáíç-ó-ÁÁáóáì-Áçá-ÉÑÉÁíçè=èçÁèÉ-á-Á-ááÇ-Ç-ÇÉ=í-áÇ-ÇÉ-á-òÉáíÉK=pÉ-á-ÉáÁàçá-á- -Áçáíááì -Ááóá= á-è- áíáÉ-è-Ñì áÇ-á-Éáí-áÉè= ÇÉ= fáí ÉéíáÓ-Ááóá= ó= aÉè-èèçááç= EfHaFl= Éá-á-è- èÉèèÉÁíáí -ÇÉ-á-í-íáí-áÉÇ-ó-á-í-Áçáèíéí ÁÁáóá-ÇÉá-èì áÉíçK-
=
bâ=Eéí-èÇáèÉÁáóáì-áç=á-è-ÁÉèÁ-áçl=Éá-èì áÉíç=ÇÇí-ÇÇ=ÇÉ=ÁçáçÁáâ-áÉáíç-ó-ÇÉ=Á-é-ÁáÇ-ÇÉèW- èéáá Éè-áíáÉ-ÇÉ= ááí ÉéíáÓ-Ááóáì= el talento humanoK- q-áÉáíç= è-è-Áçáèíéí-è-Éá-èì áÉíçl= á-çíçè-èçÁá-áì-í-áÉáíç-è-è-ÇÉè-èèçááç=ÇÉá-ÁçáçÁáâ-áÉáíç-Éá-á-è-áàèíáí ÁàÇáÉè-Á-Ç-á-á-èl- éúÁáá-è-ó-èçÁá-áÉèK=berç=Eéèì áÉèÉ=ÇÉ=-áááÉ-è-ÉèNì Eèòçè=ÇÉ=ÉÇí Á-Ááóá=Ñçèá-á-É=íáÑçèá-áì- ÉéÁì Éá-è-ó= èèçOè-á-è-ÇÉ= ÉÇí Á-Ááóá= è-è-è-Çí-áíçèl= Á-é-Ááí-Ááóá= ÇÉ= çèO-ááó-ÁáçáÉè= Áçá ì á-áÉèl=Á-é-Ááí-Ááóá=ó-èÉèçéí-í-ÁááÁ-èì É=ÇÉÁÉ=-èèçíÉÁÛ-è-íçÇçè-áçè-èÉÁì èèçè-ÇÉ= áçè= á ì ááÁéáçè=ó= ÇÉ=á-è-ááèí-áÁá-è-ÇÉ= OçÁáÉèáç=áçá-áK-q-á-áá-á= ÇÉÁÉá=Ñçéí-áÉÁÉèèÉ=á-è- Á-é-ÁáÇ-ÇÉè=ÁáÉáííNáÁ-è-ó=ÇÉ=ÉÇí Á-Ááóá=èì èÉéíçèl= -èí-Áçá ç-áçè=OèÉá áçè=èèçNÉéáçá-áÉèK=bá- çÁáÉíáí ç= ééáá çèÇá-á-Éè=èì É=èÉ= ÁçáèçááÇÉ=ì á-á-Áì áíí è-ÇÉ= Áì áÇ-ÇÇ= ÇÉ=á-á-Á-ááÇ-Ç= ÇÉ=á-í-íáí-áÉÇ-í=ó= ÇÉ= èéÉí ÉáÁáóá= ÇÉ= ÇÉè-éíéÉèl= ó= èì É= Áì ÉáíÉ= Áçá= Ééíí Çáçè= -Á-Ç-á-áÇè= ó= èèçNÉéáçá-áÉè-ÇÉá-á-è-áíç-ááí ÉáK-
=
í-è-ÛÉèè-á-áÉáí-è-è-è-ÉèÉ=èì áÉíçW-èÉOì áÇ-áíáÉ-ÇÉ=ááí ÉéíáÓ-Ááóáì=el sector productivo, productor de herramientas, sus capacidades y su eficiencia. aÉè-èèçááç= ÇÉ= èèçÇí Áíçè- èÉOì èçèl= ÉNáÁ-ÁÉèl= èì É= OÉáÉÉÉá= ÁçáÑçéíl= íááçí-ÇçèÉèl= ÇÉ= éçÁç= Áçéíçl= Áçá éçáÉáíÉèl= á-íÉèá-áÉè= ó= èèçÁÉÇáá-áÉáíçèl= -éçóç= í-ÁááÁçl= ól= í-á-Áá-áì= Éá-èÉÁíçè= èèçÇí Áíáí ç= Áçá ç= Áçáèíéí Áíçè= ÇÉ= á-è= ÁçáÇáÁáçáÉè= è-è-è-Éá= ÇÉè-èèçááç= ÇÉ= á-è-íáí-áÉÇ-èW- èèÉè-è-Ááóá= ÇÉ= íÉèÉáçèl=ì èÁ-ááó-ÁáçáÉèl=ÇÇí-Ááóá=ÇÉ=èÉéí-áÁçèK=berç=ÇÉÁÉ=ááÁáì-è-í-áíç-í-á-è-èÉèì ÉÇ-è- çèO-ááó-ÁáçáÉè-Áçá ç=-á-è-Oè-áÇÉè=Éá èèÉè-è-èì É=á-Áçè-á-Éá=ÉéíÉ=éÉÁíçèl=ó-í-á-Áá-á-í-á-è-è-èì É-èÉéí-á-èÉéí-áÁçè-Éá-ááÑè-Ééíéí Áíí è-K-

pì aÉÍÇ-Àçā ç=-Áíçè-èçÁá-ññ-íÉèÁÉè-~áíáÉ-*l-formación de redes-sociales y de instituciones.* pÉ=
íè-í-=-ÇÉ= açè= ā ÉÁ-āāēā çè= ÇÉ= Àçāēíēíē ÁÁóá= ÇÉ= ÀçāēÉāēçēl= ÇÉā= ì èç= ÇÉ= -ÖÉāÇ-è= é-è-=-ā-=-
Éí-~ì-~Áóá=ó-èçāí Áóá=ÇÉ= açè= èèçÁāÉā-~èl-Éā-ì èç=ÇÉ=ā ÉíçÇçāçÓí-è=ÇÉ=èèçèéÉÁÁóá=é-è-=-ā-=-
Éā-Àçē-Áóá=É=ā ēā-áí-Áóá=ÇÉ=èçāííā-è=éúÁāÁ-èl-èÉ=íè-í-=-ÇÉ=ì ā=Éēñí Èèçç=é-è-=-Àçāēíēíē āē=
ā-=-Àçāñā-āò-=-Éā=ì ā-=-èçÁāÉÇ-Ç=èçí-=-èçè-ā-=-ÉñÁāí ēāóá=ó-èçí-=-èçè-ā-=-èçā-ēāò-ÁáóáK-pÉ=íè-í-=-ÇÉ=
ā-=-Àçāñçēā-~Áóá=ó-ñçēí-~āÉāā āÉáíç=ÇÉ=-èçÁā-ÁāçāÉè=Áāí āāÉè=èì É=Éēíāā ì āÉā=ā-=-è-ēíāāé-Ááóá=
ÇÉ-ā-=-èçÁāÉÇ-ÇK=

*Las instituciones del Estado*l= Áì -ēí-=- áíáÉ-=- ÇÉ= áāí ÉēíāÓ-Ááóá= ~Àçā é-¥-ā āÉáíç= ÇÉā=
ÓçÁāÉēāç=é-è-=-Éā-ÇÉè-èèçāāç=ÇÉ= èçāííā-è=éúÁāÁ-è-É=āāēíāíñ ÁāçāÉè=-ÇÉÁì ~Ç-èl=Á-é-ÁÉè=ÇÉ=
~íÉāÇÉè= açè= èèçÁāÉā-~è= ó= ~ā-èì āÉíç= Éā= èì = ÇÉè-èèçāāçñ-ñā-āò-èl= ~íÉāÁáóá= ~ā-~ā ÁāÉáíÉl=
çèÓ-āāò-Ááóá=èçÁā-ññçēí-~āÉāā āÉáíç=ÇÉ=ā-è-Á-é-ÁāÇ-ÇÉè=èèççì Áíāí-èl-ÉíÁK-pÉ=íè-í-=-ÇÉā-ì èç=
ÇÉ= ā-è= ā ÉāçÉÉè= íÉÁāçāçÓí-è= ÇāèèçāāÁāÉè= é-è-=-ā-è= āāēíāíñ ÁāçāÉèl= ÇÉ= ā-=- āā ēā-áí-Ááóá= ÇÉ=
íÉÁāçāçÓí-è=ÇÉ=āñçēā-~Ááóá=ó-Àçā ì āā-Ááóá=ÇÉā-ÇÉè-èèçāāç-ÇÉ=āçēā ~è-=-ÇÉÁì ~Ç-è=ó-ÇÉ=ā-è=
A-é-ÁāÇ-ÇÉè-í-~Áāā-è-É=āāēíāíñ Áāçā-āÉè-èÉèí ÉēāÇ-èK=

ì çè-ÀçāíÉāāÇçè=é-è-=-ā-=-ÁÁóá=éúÁāÁ-*l-Éā=Á-Ç-=-•éÉ-=-ÉèéÉÁíñÁ-*l-èì èÓÉā=ÇÉ-ÀçāēíÇÉè-è-ì ā-=-**
ā-íēāò=ÇçāÇÉ=èÉ-íāāí āÉā=ā-è-Áì ~íèç=áíáÉ-è=ÇÉ=-ÁÁóá=é-è-=-ā-=-āāí ÉēíāÓ-ÁáóáK-mçè=ÉāÉā ēāçl=
Àçāēāç`èÉèÉ= Éā-•éÉ-=-ÇÉ= èèÉíÉāÁáóá= ÇÉ= ÇÉè-èíèÉèl= ó= èì = Áēì ÁÉ= Àçā= ā-è= Áì ~íèç= áíáÉ-è= ÇÉ=
áāí ÉēíāÓ-ÁáóáK= bā= èēāā Éè= ñ Ó-è= Éēēā Éè= áíáÉ-=- ÇÉ= ~ÁÁóáFl= èèÉíÉāÁáóá= ÇÉ= ÇÉè-èíèÉè=
èÉèì āÉÉè=ÇÉ=ÀçāçÁāā āÉáíçl=ÇÉ=éÉèèçā-~āíāÉáíñÁāÇ-Á-é-ò-ÇÉ=ā-~āÉā-è=āçè=ÀçāçÁāā āÉáíçè=ÇÉ=
*èì áí-=- Éā= ēāēā çāçÓí-=- É= áāÓÉāíÉēí-=- èíēā āÁ-*l- ç= Éā= ñāì āçè= íçèèÉāÁā-āÉèl= ~ā Éā-ò-=- ó=**
íì áāÉè-ÁāāÇ-ÇK=bèÉ=Á-ēáí-~ā-Éè=ñì āÇ-~ā Éāí-~ā-è-è-=-Éā-è-íèl=ól=Éā=ÓÉāÉè-~ì-èÉ=ÉāÁì Éāíè-=-Éā=
ā-è-ì áāí ÉēēāÇ-ÇÉèl= Éā= ÁÉāíèçè= ÇÉ= áāí ÉēíāÓ-Ááóá= éúÁāÁāçè= ç= èēāí ~Ççèl= ç= Éā= çñāāā-è= ÇÉ=
ÉèéÉā-~āēí-èK-pā=èÉ-=-èì áí-=-~ā-=-Áì ~èí-=-áíáÉ-=-ÇÉ=-ÁÁóá=Ú-ÁÉā=ñ-áí-=-āāēíāíñ ÁāçāÉè=Á-é-ÁÉè=
*ÇÉ= ÀçāçÁÉè= Éā= èèçÁāÉā-*l-Ú-ÁÉè=èÉÓì āāíÉáíç= ~-ā-=-~ā Éā-ò-=-èíēā āÁ-*l-ÇÉ=*=áāí ÉēíāÓ-èl= ÇÉ=**
*éèÉè-è-è= ā-~è-è= ÇÉ= èÉāÓèçèāÇ-Ç= èíēā āÁ-*l-èèçèçāÉè= āçēā ~è-èāēā çèèÉēāíÉāíÉèl= èèÉè-è-è=**
*éā-~āÉè= ÇÉ= ÀçāíāāÓÉāÁā-*l-Àçāí Éēíāè= ÉèÉ= ÀçāçÁāā āÉáíç= Éā= èçāííā-è= ÇÉ= èèÉíÉāÁáóáK= bēí-è=**
āāēíāíñ ÁāçāÉè= ÇÉÁÉā= èÉè= ÉñāíāÉáíÉè= ó= íçā-Ç-è= ~-ā-=- èÉ-ñç-Çl= ÇÉèÇÉ= èì = íāēāóá= ÇÉ=
ÀçāçÁāā āÉáíçK-mçè= çíèç=ā-Ççl= Éè= áÉÁÉè-èāç= ā-~āÉā-è=ā-=-í-èā-ÁāÉ= ÇÉ= ÇÉè-èèçāāç= ÇÉ= èÉÇÉè=
ííÉèÁÉè-=-áíáÉ-=-ÇÉ= ~ÁÁóáFl= Éè= ÇÉÁāel= èì É=ā-=-āāēíāíñ Ááóá= èì ÉÇ-=- ÀçāÉÁí-èèÉ= Àçā= çíè-=- èì É=
éÉēā í-=- èì É= ā-è= íāÉèè-è= èì É= èÉ= èèÉè-è-~ā= é-è-=- āçè= ÇÉè-èèçāāçè= ì éÁ-āçè= èÉèéíÉā= āçè=
ÁēāíÉāçè= ÇÉ= èÉÓì èāÇ-Çl= í-áíç= é-è-=- āçè= íÉèèÉāçè= Àçā ç= é-è-=- ā-è= íāí āÉāç-èl= ó= èì É= āçè=
çèÓ-~āēēā çè=ÇÉ=-èçòç=èçÁā-~āèÉ=íāāí āÉā=Áçā=āçè=éā-~āÉè=ÇÉ=ÀçāíāāÓÉāÁā-~ÀçāÉāÁāÇçè=èçè=
ā-è=āāēíāíñ ÁāçāÉèK= aÉèÇÉ= ì ā-=-āāíāíç= ÇÉÁÉ= ÀçāíÉā ēā-èèÉ=ā-=- èèÉèÉāÁā-=-ÇÉ= Àçā ì āāÇ-ÇÉè= ó=
Éēíāā ì ā-èèÉ-èì --Òèì é-~āíÉáíç=ó-~ā-~Àçāēíāíñ Ááóá=ÇÉ=çèÓ-~āāò-ÁāçāÉè=íÉÁāā-~āÉè=ó=ì Kd.èK-^èì í=
èÉ=ā ÉóÁā-~ā-~ā-è-áíáÉ-è=ÇÉ=áāí ÉēíāÓ-Ááóá=Àçā=āç=èì É=èÉ=Àçāēíāíñ óÉā=ā-è=èÉÇÉèK=q-~ā Áā`~ā=èÉ=
ÇÉÁÉā=Á-é-Áāí-è-=-~ā-è=çñāāā-è=ÇÉ=èèçèÉÁíçè=é-è-=-èì É=èì ÉÇ-~ā=Ú-ÁÉè=Éèíñ Çāçè=ÇÉÁì ~Ççè=
èì É=èì ÉÇ-~ā=ñāÉí-~è=Éā-ÀçāçÁāā āÉáíç=--~ā-èÉ-ñç-Çl=--èí-Àçā ç=ā-è=Éā èèÉè-è=Àçāēíēí Áíçè-è=ó=
ā-è= Éā-Àçè-Ççè-è= ÇÉ= Àçā èçāÉáíÉè= ó= èēíÉā ~è=èèèÉíÉā= āçè= ÁēāíÉāçè= ÇÉ= èÉÓì èāÇ-Ç= ó= ÇÉ=
èèÉíÉāÁáóá= Éā-Àçè-Ççè= ÇÉèÇÉ= ā-è= áāēíāíñ ÁāçāÉè= èì É= íāÉāÉā= Éā= ÀçāçÁāā āÉáíçK= bēíç=
ÀçèèÉèèçāÇÉ=-~ā-èÉÓì āÇ-~áíáÉ-=-ÇÉ=-ÁÁóáK=

ì ~è=•éÉ-~è=ÇÉ=Hā=Éā=Éā=íÉā ~ÇÉ=saí āÉāÇ=-=

mèÉèÉāí-~ā çè=ì ā-~āēí-Çç=áāāÁā-ñ=èì É=èì ÉÇÉ=èÉè=Àçā ēāÉí-Çç=ó=èèçèāò-ÇçK=bā=Á-Ç-=-•éÉ-*l-ā-=-*
~ÁÁóá=èÉ=çēāÉāí-è-•èÉÓúā-~ā-è=Áì ~íèç=áíáÉ-è=ā ÉāÁāçā-Ç-è=-~áíÉāçèā ÉāíèK=

- bī-~āí-~Ááóá=ó-Çā-ÓāóēíāÁç=Éēí-ÇíēíāÁçK=āāēÉ¥ç=ÇÉ=āāēíēí ā Éāíçè=-ÇÉÁì ~Ççè=é-è-=-Éā=
āÉí-~áí-~āíÉáíç=ÇÉ=ā-~āñçēā-~Ááóá=ó-èÉÓì āāíÉáíç=ā •è=ÇÉ=ÁÉèÁ-~ÇÉ=ā-èÉ-~ñç-Ç=
- bī çāí Ááóá= ÇÉ= ā-=-Á-ñç-Ç= ÇÉ= íāÇ-=- ÇÉā= íÉāÈòçā-~āç= ÉÁçā ç= ÉāÉā ēāç= íÉāÉā çè= āçè=
Éēíñ Çāçè=ÇÉ=cì āÇ-~ÁēÉÇÉè=f-
- fāñè-Éēíēí Áíñ è-=-ì éÁ-~ā-=-
- ` çā èçāÉáíÉè=ó-~ā-íÉēā-āÉè=Éēíēí Áíñ è-~āÉè=

- mÈèì Éẏ-è-ò-ā ÉÇá-ā-è-Ēā ééĒè-è-Ēmōā ÉēfI-é-è-Ēā-è-ĒÁíçè-éèçÇì Áíáí ç-èçĀá-Çç-
- ^ ā Ēā-ò-ò-ò-ī ī āĒĒ-ĀāāÇ-Ç-āíĒ-ÇĒè-èíĒĒè-
- cáá-āĀá-ā ĒĒáíç-
- I èĒ-āā-ĀáçĀĒè-èçĀá-āĒè-ó-é-èíāĀé-Āāóā-Āāī Ç-Ç-ā-~
- bēē-Āáçè-ēĒĒĒ-Āáçā-āĒè-ó-ēĒĒĒ ēāÇ-Ç-
- fā é-Āíç-~ā ĀāĒáí-ā-
- ` ~é-ĀáÇ-Ç= éèçÇì Áíáí ~- ÇĒ= ā-è- Āçāī āāÇ-ÇĒè= ó= çĒĒ-āā-ĀāóāK= j āĒçĒĒ ēéĒè-ēl= ā āĒçĒĒ Āíçè-ó-ĀççĒĒ-íáí-è-
- aĒĒ-èèçāāç-ī ēĀ-āç-ó-Ā-āāÇ-Ç-ÇĒ=í ĀÇ-~
- ` çāñçēí-
- aĒĒ-èèçāāç-íĒēēāíçēā-ā-
- pī Ēāçè-ó-ĒĒççĒĒí-~
- q`ĀāĀ-è-Āçāēíēī Áíáí-è-
- m-āè-āāēā ç-
- bī-āī-Āāóā-ó-ēĒĒĒ ī āāĒĒáíç-ÇĒ=ĒñēĒēĒĒāĀ-è-ēēĒíā-è-
- aĒĒ-èèçāāç-ÇĒ=ī ā-çĀēĒĒí-íçēāç-
- pāēíĒā-è-ÇĒ=āāñçēā-Āāóā-

=
=

^Āçāé-ẏ-āĒĒáíç-í`ĀāāĀç-

=

bēēĒĀá-ā- āāēāíĒĒāĀ-~ ēĒèì āĒĒĒ= Ēā- íĒā ~- ÇĒ= ā-~ Ā-é-Āāí-Āāóā= ÇĒ= āçè= ~-ĀíçĒĒè= èçĀá-āĒēl=
 ā ĒÇā-āíĒ-Ēēíē-íĒĒā-è-~ÇĒĒĒ ~Ç-è-ÇĒ=Āçā é-ẏ-ā ĒĒáíçK-fāēāíāā çè-Ēā-ā-ēĒĒĒ ēāÇ-ÇK-` çā ç-
 ĒāĒ ēāçl=çĒĒ-āāēā çè-ÇĒ= bēí-Çç-Ēí-āíç=ĒĒāíē-āĒè-Āçā ç-Ēā=Ēēí-Ççè-ó= ā ī āāĒāēíçēfI-Ū-ā-
 Āçāēíēī āÇç= ÇĒè-èèçāāçè= Ā-è-Ççēl= ā ī ĀŪçè= ÇĒ= Ēāāçēl= Ēā= ēāēíĒā-è= ÇĒ= íāī āĒāÇ-è-
 Ēēíēī Āī ē-āā ĒāíĒ=āā-ÇĒĒĒ ~Ç-ēK=bēíçè-ēāēíĒā-è-ÇĒĒĒĒ=ēĒē-Ēí-āī ~Ççè-ó=ā ī ĀŪçè=ēĒñçē-Ççè-
 ç=Ēāā āā-Ççēl=ó-~ ēì Ē=Āçā=ñēĒĒĒ ĒāĀā-~ āç=éèçĒĒĒ=ĀçāÇāĀāçĒĒ= ā íāāā-è= ÇĒ=ēĒĒĒ ēāÇ-ÇK-
 bāíēĒ=Ēāāçēl=Ēā-ī èç-ÇĒ=ā-~ÇçĒĒ=Ēè-íçí-āā ĒāíĒ=āā-ÇĒĒĒĒ ~Çç-ó-~ ēì Ē=ēĒēī āĒĒĒ-ÇĒ=Āçēíçççè-
 ēĒñĒ Ēēōçè-Ēēíēī Āī ē-āĒè-é-è-~ èçÇĒè=ēĒè-ī íāāā-Çç-ĀçēēĒĒĒ-ā ĒāíĒ=Ēā=ōçā-è-ēíēā āĀ-ēK-ā-è-
 í`ĀāāĀ-è-ī íāāā-Ç-è-ó-ā-āī-āĒè-ÇĒ=Ā`āĀī āç-ÇĒ=ī èç-Āçā úā-Ēā-Ēā-é-íē-āç-Āī ā ēāĒā-Āçā-āçè-
 ēĒēī āēāíçè= ā íāāā çè= āĒĒĒē-ēāçēK- bē-ī ēĒĒāíĒ=Ēā ēēĒāÇĒè= ā-~ ēēĒē-è-Āāóā= ÇĒ= āçēā-íāí-è-
 Ēēíēī Āī ē-āĒè-ā-Āāçā-āĒè-é-è-~íāī āĒāÇ-è-ēāēā çēēĒēāēíĒāíĒè-ÇĒ=ī āç-ç-Ççè=ēāçēl-ā-è-Āī-āĒè-
 ÇĒĒĒĒ=āāĀāī āè-éèçĒĒĒāĒāĒāíçè-ÇĒ=Ēí-āī-Āāóā=í`ĀāāĀç-~ā-è-ñ-āāā-è-é-è-~ā-~ÇĒĒĒĒ ~Ç-~ Āçāēíēī Āāóāí-
 āāĀāī óĒāÇç-ĀçāÇāĀāçĒĒè-Ēēíēī Āī ē-āĒè-ēĒĒĒ ē-è-ó-āāĒĒ-ā ĒāíĒçè-ēēĒĒāēçè-èçĒĒē-ā-~Ēñē-āēāóā-
 ÇĒ-ā-~íāī āĒāÇ-κ-

=

ī-~ āāĒĒāē-~ ā-óçēí-~ ÇĒ= āçè= ē-āĀŪçè= íāāā-ā- é-ēĒÇĒè= ÇĒ= ā-ā èçēíĒēí-~ Āçā ç= èçēí`ā-
 Ēēíēī Āī ē-āK-m-è-~ī ā-~ÇĒĒĒĒ ~Çç-Āçā èçēí-ā Ēāíçl-ā-è-ā āēā-è= ÇĒĒĒĒ=ēĒ=Āçāñāā-Ç-è-èçè-
 ā-ĀŪçāĒè=ó-ī āĒ-è-ÇĒ=Āçèçā-~ ÇĒ=Ā-è-ĀíĒēíēíāĀ-è-ĒēēĒĒĒĀĀ-ēl=āç-Āī-ā-ēĒ=Āī ā ēāĒ=Ēā=āī ó-
 èçĀ-è-çĀ-ēāçāĒēK-fāĀāī ēāí Ēí-ā-~Ā-āāÇ-Ç-ÇĒ=ā-~íāī āĒāÇ-~Ēā=āçè-Ā-ēēāçè-Ū-~Çāēā āāī āÇç=Ēā=āçè-
 úāíāā çè-~ẏçēl=Ç-Çç=Ēā=āāĒēĒā Ēāíç=ÇĒ=ā-~ÇĒā-āç-~ēī Ē=Ū-~ĀçāÇì ĀāÇç=ā-~ī āĒáíç=ÇĒ=ā-
 āúā Ēèç-ÇĒ=ēāçēl=ēāā-Āçāí-è-Āçā=ñī āç-ĀāçāĒè-~ÇĒĒĒĒ ~Ç-ēK-q-ā Āā`ā-ēĒ=Ū-~íāēíç-Çāēā āāī āÇ-~
 ā-~Ā-āāÇ-Çl-Ç-Çç=ēī Ē-~ī āĒāí-~Ēā-ÇĒēĒĀçāĀāā Ēāíç=ÇĒ=ĒēāíĒēāçè=ÇĒ=ēĒĒĒ ēāÇ-Çl=āç-Āī-ā-ēĒ=
 çĀēĒēí-~Ēā=ā-~āāçèèçè-Āāóā= ÇĒ=ĒēāíĒēāçè=Ā-Ç-~íĒò-ā •è-èçĀēĒè= ÇĒ=Āçāēíēī Āāóāí=í-āĒè-
 Āçā ç=Ēā-Āāçēī Ē=íē-Ā-Ççl=ĒñēēĒēāóā=ÇĒ=ā-~ā-ēĒāā-āāÇ-Ç-āāĒĒ-Ç-~ā-é-íē-ÇĒēÇĒ=bĀī-Ççè-ó-
 ` çāçā Āā-Ēā=ā-è-úāíāā-è-Ççè-Ç`Ā-Ç-ēl=ó=ēī Ē=ĒçāíēāĀī óĒ=Āçā=ā-~ÇĒĒāāÇ-Ç=Ēēíēī Āī ē-āl=ó-~
 èì Ē=Ēāā āā-~Āçāī ā ā-è-ó-ĒāĒā Ēāíçè-ÇĒ=ĀçāĒēíçç=ó-~ĒĒēçl-é-è-~ēī ēíāí āēāçè-èçè-Āāçēī ĒēK=

=

` çā ç=ĒāĒā ēāç-ÇĒ=ā-~āĒĒĒēāÇ-Ç-ÇĒ=Āçā é-ẏ-ā ĒĒáíç=í`ĀāāĀç-Ēā=Ēā-ēĒĒĒçēíāī āĒāÇ-~ó-~ñāā-
 ÇĒ=èçāíĒāí-è-Ēēí-è-ÇāñāĀī āí-ÇĒēl=ŪĒā çè=ēēĒē-è-Çç=ā-āī-āĒè=ÇĒ=~ī íçĀçāēíēī Āāóāí=é-è-~
 ā-ā èçēíĒēí-~ Āçāñāā-Ç-~ ēāēā çēēĒēāēíĒāíĒēl= ēì Ē= ĀçāíēĒāĒā= ēĒĀçā ĒāÇ-ĀāçāĒè= ēĒĀāāā-è-

Ä-ë-Ç-è-Éâ-ä-ËñÉëáÉâÄá-ÇÉ-ááí ÉëíáÖ-Äáóâ-ÇÉ-ì ä-ë-Ççè-Ç`Ä-Ç-è-ÇÉèÇÉ-ä-r` s^Nl-ääÄäì óÉâ-
éÉÄçã ÉâÇ-ÄäçáÉë= é-ê-ä-ë- Ñì äÇ-ÄäçáÉëì= ääëí-ä-ÄäçáÉë= ë-ääí-ëä-ëì= ä ÉÄ-ääëã çè= ÇÉ=
éèçÇì ÄÄáóáì= ÄçáÑçéí= í`èäáÄÇì= ÉíÄK= mçè= çíè-è-éíÉì= éèçÑÉäíçã-äÉè= ÇÉ= ä- ÖÉçäçÖí-ì= Äçá=
ÉñíÉäë-ËñéÉäíÉâÄá-Éâ-Éä-ä ~äÉäç-ÇÉ-äçè-äíÉèÖçè-ÖÉçáóÖáÄçèì-Ü-ä-éèÉé-è-Çç-ÇçÄì ä Éäíçè=
Çáí ì äÖ-íáí çè= ó= Ü-ä= ÇáÄí-Çç= ÄçáÑÉéÉâÄá-è= Éâ= äçè= Ä-éäçè= é-è-Éíáí-è= ä-ä-ÇÉÄì ~Ç-
çÄì é-Äáóâ-ÇÉ-íÉèÉäç⁰K=eÉ--èì í-Éä-ä ~èÄÇ-Ñì äÇ-ä Éäí-ä-e-è-ä-äáíÉòí ÉâÄáóáí` ÄääÄ-Éâ-ä-
èçäì Äáóâ-ÇÉ-éèçÄäÉä ~è-Ééíèì Äíì è-äÉè-ÇÉ-ä-íáí äÉäÇ-äáÑçèä ~äK=
=

¹ Marianela Lafuente, Carlos. Genatios “Cartilla de Autoconstrucción Sismorresistente” Ediciones CITECI, 2008.
² Daniel Salcedo “Recomendaciones para la ubicación de viviendas y su protección ante derrumbes y terrenos inestables” Ediciones CITECI, 2008 (en imprenta)